

CYFARFOD	Cyngor Llawn
DYDDIAD	28ain Medi 2023
TEITL	Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad 2022/23
PWRPAS	Cymeradwyo a mabwysiadu Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad 2022/23
AELOD CABINET	Cyng. Dyfrig Siencyn
SWYDDOG CYSWLLT	Dewi W. Jones, Rheolwr Gwasanaeth Cefnogi Busnes y Cyngor

1 Cefndir/Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ynghylch y cynnydd yn erbyn yr hyn a nodir yng Nghynllun Cyngor Gwynedd 2018-23 yn ystod 2022/23. Y bwriad yw darparu adroddiad cytbwys, sy'n rhoi sylw i'r agweddau na lwyddwyd i'w cyflawni yn ogystal ag i'r agweddau llwyddiannus.
- 1.2 Mae adrodd yn rheolaidd yn ofyniad monitro hanfodol o fewn trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor. Rydym yn monitro ein perfformiad yn rheolaidd mewn cyfarfodydd herio perfformiad Adrannol ac yn cyflwyno adroddiadau perfformiad Aelodau Cabinet unigol i gyfarfodydd o'r Cabinet ar gylch yn ystod y flwyddyn yn ogystal a llunio'r adroddiad hwn i werthuso cynnydd.
- 1.3 Eleni, am y tro cyntaf, mae hunanasesiad y Cyngor, sy'n ofyn statudol newydd o dan **Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021**, wedi'i ymgorffori o fewn yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol. Mae Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2022/23 (**Atodiad 1**) wedi ei strwythuro er mwyn adlewyrchu fformat Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-23. Yn y rhan gyntaf canolbwyntir ar berfformiad prosiectau Blaenoriaethau Gwella Cynllun y Cyngor tra mae'r ail ran yn edrych ar ein gwaith dydd i ddydd fesul adran. Mae'r trydydd rhan yn cynnwys yr hunanasesiad.
- 1.4 Mae'r prif fesurau wedi eu cynnwys o fewn corff yr adroddiad fel eu bod yn rhan o gyfleu'r stori yn hytrach nag o fewn tabl mesurau ar wahân.
- 1.5 Mae trefniadau adolygu ac adrodd ac asesu ar berfformiad y Cyngor wedi bod yn destun newid deddfwriaethol drwy drefniadau Rhan 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae hyn yn gofyn i'r Cyngor fesur ei berfformiad yn erbyn tair agwedd sef;
- (a) Ei fod yn cyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol
 - (b) Ei fod yn defnyddio adnoddau yn economaidd, effeithiol, effeithlon a
 - (c) Bod ei drefniadau llywodraethu yn effeithlon yn cyflawni hyn.
- 1.6 Mae'r adroddiad yma yn ymateb i'r gofynion newydd yma ac mae dyletswydd i gyhoeddi adroddiad sy'n nodi casgliadau'r hunanasesiad unwaith mewn

perthynas â phob blwyddyn ariannol ac i gwblhau'r gwaith "cyn gynted ag bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi."

- 1.7 Nodir dyletswydd hefyd i ymgynghori o leiaf unwaith mewn blwyddyn ariannol gyda phobl leol, busnesau lleol, staff y Cyngor a'r undebau llafur. Dylid defnyddio'r ymgynghoriadau hyn i gael adborth ar y graddau y mae'r awdurdod yn cyflawni'r gofynion perfformiad. Mae'n ofyn statudol fod sylw yn cael ei roi i ganlyniadau'r ymgynghoriad wrth baratoi yr hunan asesiad a chadarnheir fod hyn wedi ei wneud a'i amlygu yn y ddogfen.
- 1.8 Y Grŵp Llywodraethu (sy'n cynnwys swyddogion megis y Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pennaeth Cyllid, Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol a'r Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol ymysg eraill) sydd wedi arwain/cymryd trosolwg o'r broses hyn o fewn y Cyngor er mwyn sicrhau fod y gwaith yn cael ei berchnogi a'i arwain ar lefel strategol.
- 1.9 Nodir bod rhaid, yn ôl y Ddeddf, cyflwyno drafft o'r adroddiad hunanasesu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio cyn iddo gael ei fabwysiadu yn derfynol er mwyn rhoi cyfle iddynt gyflwyno unrhyw sylwadau ac argymhellion. Bydd angen rhoi ystyriaeth i'r rhain pan fydd y ddogfen yn cael ei chyflwyno yn ffurfiol i'r Cabinet a'r Cyngor. Os oes argymhellion i newid nad ydynt yn cael eu mabwysiadu rhaid adrodd y rhesymau am hyn yn ffurfiol.
- 1.10 Cafodd Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio gyfle i fwydo i mewn i'r broses o lunio'r adroddiad ac hefyd i ddarparu sylwadau ar fersiwn ddrafft dros yr wythnosau diwethaf.
- 1.11 Bu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio drafod yr hunanasesiad yn ei gyfarfod ar y 7fed o Fedi. Awgrymodd y Pwyllgor fod mân addasiadau yn cael ei wneud i eiriad rhan o'r ddogfen sy'n cyfeirio at aelodaeth y Pwyllgor hynny a mae'r fersiwn ddiweddaraf yn adlewyrchu'r addasiadau hyn.
- 1.12 Yn ogystal, fe awgrymwyd y dylid ystyried darparu crynodeb o'r sail tystiolaeth ar gyfer pob rhan o'r asesiad i'r dyfodol. Mae ein trefniadau ar gyfer paratoi'r hunanasesiad yn parhau i ddatblygu felly byddwn yn rhoi sylw i hyn ynghyd â sylwadau sydd wedi eu derbyn i fod yn cynnwys mwy ar aelodau etholedig yn y trefniadau wrth baratoi'r hunanasesiad nesaf.
- 1.13 Er mwyn cwrdd â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 mae angen i ni adrodd ar yr hyn yr ydym wedi ei wneud i gyfrannu tuag at egwyddorion y Ddeddf ac yn benodol yr amcanion llesiant sydd wedi eu mabwysiadu gennym. O ganlyniad, fe welir bod yr amcanion llesiant y mae prosiectau a gwaith dydd i ddydd yr Adrannau yn cyfrannu tuag atynt wedi eu hamlygu yn yr adroddiad.
- 1.14 Fel rhan o'r broses o baratoi Cynllun y Cyngor 2018-23 (adolygiad 2022-23) paratowyd Asesiad Effaith Cydraddoldeb. Nid yw'r asesiad ar y Cynllun yn ei

gyfanrwydd yn canfod unrhyw effaith fyddai'n cyfiawnhau gwro oddi wrth yr argymhelliad a rhagwelir elfennau fyddai ag effaith positif. Cyfrifoldeb Arweinyddion Prosiect yw i gynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb llawn ar brosiectau unigol.

- 1.15 Byddai peidio â chyhoeddi hunanasesiad yn debygol o arwain at argymhellion statudol gan Archwilio Cymru, fyddai hefo goblygiadau i enw da'r Cyngor.

2 Rhesymau Dros Argymell y Penderfyniad

- 2.1 Yn unol a gofynion y Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 mae Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio y Cyngor wedi trafod Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2022/23 ac wedi cael cyfle i gyflwyno sylwadau ac argymhellion. Mae Cabinet y Cyngor wedi trafod yr adroddiad a welir yn **Atodiad 1** yn ei gyfarfod ar y 19eg o Fedi, ac yn argymell bod y Cyngor ei fabwysiadu.

3. Camau nesaf ac amserlen

- 3.1 Yn unol a'r hyn sy'n ofynnol o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 bydd y ddogfen yn cael ei chylchredeg i'r rhestr ganlynol o dderbynwyr o fewn y cyfnod o bedair wythnos yn dilyn y cyfarfod hwn:
- i. Archwilydd Cyffredinol Cymru
 - ii. Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
 - iii. Gweinidogion Cymru.
- 3.2 Trefnir hysbysu'r cyhoedd o'r adroddiad drwy gyfathrebu'r adroddiad a'r prif lwyddiannau yn weledol ar gyfryngau cymdeithasol, yn ogystal â thrwy argraffu a rhannu copiâu drwy gyfryngau a lleoliadau arferol y Cyngor e.e. llyfrgelloedd.

4. Argymhelliad

- 4.1 Gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo a mabwysiadu Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd 2022/23

5. Barn y Swyddogion Statudol

5.1 Barn y Swyddog Monitro

Fel y nodir mae cynnal yr hunan asesiad yma yn rhan o ddyletswyddau statudol newydd ar y Cyngor ynglŷn ac asesu ac adrodd ar ei berfformiad. Mae sawl cam statudol yn ynghlwm â chyrraedd y pwynt yma a nodir yr rhain yn benodol yn yr adroddiad pen ac yn yr Adroddiad Perfformiad ac Hunan Asesiad ynghyd â sut mae'r Cyngor i roi sylw i'r elfennau yma. Mae rhain yn benodol ynglŷn ag ymgynghori â

barn y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu. Rwy'n fodlon gyda priodoldeb yr argymhelliad.

5.2 Barn y Pennaeth Cyllid

Rwyf yn fodlon fod cynnwys yr hunanasesiad yn adlewyrchiad teg o sefyllfa'r Cyngor, tra'n cydnabod bydd trefniadau paratoi'r hunanasesiad yn parhau i ddatblygu dros y blynyddoedd nesaf. Rwyf yn hyderus bydd gwaith i fireinio'r asesiad o safbwynt asesu'r defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o adnoddau yn parhau dros y flwyddyn nesaf a bydd gwasanaethau'r Adran Gyllid yn cyfrannu fel sy'n briodol i'r gwaith yma.

Atodiadau

Atodiad 1 – Adroddiad Perfformiad Blynyddol a Hunanasesiad Cyngor Gwynedd
2022/23